

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 29 Ekim 2012
Nr. Ref.: RK 317/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 60/12

Başvurucu

Muharrem Sulaj

Yüksek Mahkeme'nin Rev. Nr. 58/2007 sayı ve 15 Mart 2010 tarihli karar hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvuru Gilan mukimi Bay Muharrem Sulaj (bundan sonra: "başvurucu") tarafından yapılmıştır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, kendisine 19 Nisan 2010 tarihinde teslim edilen Rev. nr. 58/2007 sayı ve 15 Mart 2010 tarihli Yüksek Mahkeme kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucu, yukarıda zikredilen kararlarla Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra: "Anayasa") 21. maddesi [Genel Esaslar], 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik], 34. maddesi [Aynı Suçtan İki Defa Yargılanmama Hakkı], 46. maddesi [Mal Güvenliği] ve 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
4. Başvurucu Mahkeme'den kimliğinin açıklanmamasını talep etmiştir.

İlgili Hukuk

5. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 22. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralı 2 fıkrası.

Başvuru Süreci

6. Başvurucu 18 Haziran 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurmuştur.
7. Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın 5 Temmuz 2012 sayı ve GJR 60/12 sayılı kararı ile Üye Ivan Čukalović raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH 60/12 sayılı kararıyla Üye Almiro Rodrigues başkanlığında üyeler Snezhana Botusharova ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
8. Mahkeme 25 Haziran 2012 tarihinde Gilan Belediye Mahkemesi'nden dava dosyasını talep etmiş, Belediye Mahkemesi dosyayı 17 Ağustos 2012 tarihinde sunmuştur.
9. Başvurunun yapıldığı 31 Ağustos 2012 tarihinde Yüksek Mahkeme'ye bildirilmiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti 18 Ekim 2012 tarihinde raportör yargıcın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Gilan Belediye Mahkemesi 29 Eylül 2003 tarihinde çıkarttığı C. nr. 441/2003 sayılı kararlarla başvurunun mülkiyet hakkına ilişkin dava dilekçesini kabul etmiştir. Belediye Mahkemesi "*incelenen delil ve tespit edilen olgulardan müdahil taraflar arasında hiçbir ihtilafın olmadığı*" değerlendirmesini yapmıştır. Bu karar 8 Ekim 2003 tarihinde kesinleşmiştir. R. A. 28 Nisan 2004 tarihinde Gilan Belediye Mahkemesi'ne itiraz ederek Gilan Belediye Mahkemesi'nin 29 Eylül 2003 tarihli kesinleşmiş kararının iptalini ve mülkiyet hakkının teyidini talep etmiştir. Ayrıca Belediye Mahkemesi'nin ihtiyati tedbir koymasını da istemiştir.
12. Gilan belediye Mahkemesi'nin 29 Nisan 2004 tarih ve C. nr. 204/04 sayılı kararıyla R. A.'nın ihtiyati tedbir talebi onanmıştır.
13. Gilan Belediye Mahkemesi'nin 16 Aralık 2004 tarih ve C. nr. 204/04 sayılı kararıyla R. A.'nın itirazı kabul edilip başvurunun değil de R. A.'nın ihtilaf konusu mülkün

sahibi olduğu teyit edilmiştir. C. nr. 204/04 sayı ve 29 Nisan 2004 tarihli ihtiyati tedbir kararın devamında davanın sonuçlanmasına kadar yürürlükte kalacağı bildirilmiştir. Başvurucu Gilan Belediye Mahkemesi'nin bu kararına karşı itiraz etmiştir.

14. Gilan Bölge Mahkemesi 25 Haziran 2005 tarihinde çıkarttığı Ac. nr. 95/05 sayılı kararla başvuruçunun bu talebini onayıp Gilan Belediye Mahkemesi'nin 16 Aralık 2004 tarihli kararını bozmuş ve davanın yeniden görölmek üzere geri çevirmiştir. Gilan Bölge Mahkemesi, Belediye Mahkemesi'nin 16 Aralık 2004 tarihli kararının “[...] kararı belirleyen olgulara ilişkin gerekçeler eksik olup belirtilen gerekçeler eksiktir, ikna edici ve yeterli değildir” değerlendirmesini yapmıştır.
15. Gilan Belediye Mahkemesi'nin 21 Mart 2006 tarih ve C. nr. 480/05 sayılı kararıyla R. A.'nın dava dilekçesini onayıp daha önce Gilan Belediye Mahkemesi'nin 29 Eylül 2003 tarih ve C.nr. 441/203 sayılı kararla başvuruçunun adına teyit etmiş olduğu mülkiyet hakkını R. A. adına teyit etmiştir. Belediye Mahkemesi devamında 29 Nisan 2004 tarihli C.nr. 204/04 ihtiyati tedbir kararının dava sonuçlanana kadar yürürlükte kalacağını değerlendirmiştir. Belediye Mahkemesi karar gerekçesinde şunu belirtmiştir:

“Davacı bu davada söz konusu tarla üzerinde satın alma yoluyla mülkiyet hakkını kazandığını iddia etmekte olup aynı şeyi davalı Muharrem Sylaj da iddia ettiğinden, Mahkeme delilleri teker teker ve bütün halinde ele aldıktan sonra ihtilaf konusu tarla üzerinde hak iddia eden iki eşit müddeiden davacının gerçek kişilik olarak tarlanın fiili sahibi olan davalı Shemsedin'den tarlayı satın aldığına ilişkin daha güçlü deliller sunarak tarlanın hukuki sahibi Servet Zeqiri'nin 16 mirasçısından onay aldıktan sonra ücreti ödediği ve alış ücretini ödedikten sonra tarlaya malik olduğu, davalı Muharrem'in tarla mülkiyetini kendi adına devrettiğini bildirdiği ana kadar tarlayı herhangi bir kısıtlama olmaksızın kullandığını, davalı Muharrem'in mülkiyet hakkında ilişkin kesinleşmiş yargı kararına sahip olmasına rağmen davalı Servet Zeqiri'nin davalı Muharrem ve avukatına güvenerek içeriğini bilmeksizin beyanı imzalayıp davalı Muharrem'in tarlayı davalıdan İsviçre'de devrini konuşarak satın aldığı yönünde kandırıldığına ilişkin tamkılığına göre onun delilleri davalı Veli Kamberi ile Shemsedin Zeqiri'nin delilleriyle tam zıt olduğundan mülkiyet hakkını kanıtlamadığını değerlendirmiştir.

Mahkeme, davalı Muarrem Sylaj'ın başvurusunda temsilcisi Avukat Gazmend Sylaj'ın ileri sürdüğü iddialarını ve meselenin yargı tarafından görüldüğü yönündeki değerlendirmesine ilişkin dava cevabını ve böyle bir iddianın haksız sayıldığını, meselenin yargılanması için müdahil tarafların kimlikleri ve davadaki rollerinin aynı olması, tarafların talepleri ve olgusal esasın aynı olması gerektiğine ilişkin üç kıstasın yerine getirilmesi gerektiğini, bu davada C.nr. 441/03 sayılı davada müdahil olan davalılar Muharrem Veli ve Servet dışında Davacı Rifat Aliu ve davalı Shemsedin Halimi de müdahil olup durumun aynı olmadığını değerlendirmiştir.

16. Gilan Bölge Mahkemesi'nin 28 Ekim 2006 tarih ve Ac. nr. 190/06 sayılı kararıyla başvuruçunun itirazı temelden yoksun olarak reddedilmiş ve Gilan Belediye Mahkemesi'nin 21 Mart 2006 tarihli kararı onanmıştır. Bu karara karşı başvuruçunun Yüksek Mahkeme nezdinde revizyon başvurusunda bulunmuştur.
17. Yüksek Mahkeme 15 Mart 2010 tarihinde çıkarttığı Rev. nr. 58/2007 sayılı kararla başvuruçunun revizyon başvurusunu temelden yoksun bularak reddetmiştir. Yüksek Mahkeme şu gerekçeyi ileri sürmüştür: *“İkinci derece mahkemesi karar*

gerekçesinde davacının davalı Shemsedin Halimi'den satın alma yoluyla 1994 yılında ihtilaf konusu mülk üzerinde mülkiyet hakkını kazandığını, aynı zamanda mülke malik olup davalı Muharrem Sylaj'ın 2003 yılında mülkü kendi adına devrettiğine ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararını elinde olduğunu bildirmesine kadar herhangi biri tarafından engellenmeksizin mülkten istifade ettiğini eklemiştir. Bölge Mahkemesi davalı Muharrem Sylaj'ın ihtilaf mülk üzerinde mülkiyet hakkının olduğuna ilişkin kesinleşmiş yargı kararına sahip olmasına rağmen satın alma, malik olma ve şimdiye kadar istifade etmediği bu mülkten engellemez istifade etme esasına göre bu mülkün sahibi olduğunu tartışmasız biçimde kanıtlamadığından bu mülk üzerinde mülkiyet hakkını kazanmadığını değerlendirmiştir. Bölge Mahkemesi, mezkur mahkeme kararı ve davalı Veli Kamberi ile davalı Muharrem Sylaj'ın yersiz olarak reddettikleri kısmi tanıklığı dışında incelenen tüm delillerin davacının ihtilaf konusu bu mülk üzerinde mülkiyet hakkını meşru bir şekilde kazandığını ortaya koyduğunu değerlendirmiştir.

Davanın bu halinden hareketle Kosova Yüksek Mahkemesi alt derece mahkemelerinin davacının dava dilekçesinin temelli olduğunu tespit ederek maddi hukuku doğru uyguladıklarını değerlendirmiştir. İtiraz edilen karar ve ilk derece mahkeme kararı bu dava hakkında bu mahkemenin de kabul ettiği adil yargılamaya ilişkin ilgili olgular hakkında yeterli gerekçeler içermektedir."

18. Başvurucunun kimliğinin açıklanmamasını gerekelelendirecek herhangi bir bilgi ve belge sunulmamıştır.

Başvurucunun İddiaları

19. Başvurucu, kendisinin mülkiyet hakkını tanıyan ve 8 Kasım 2003 tarihinde kesinleşen Gilan Belediye Mahkemesince çıkartılan C. nr. 441/2003 sayı ve 29 Eylül 2003 tarihli karara sahip olduğundan Yüksek Mahkeme kararıyla Anayasa'nın 21. maddesi [Genel Esaslar], 24. maddesi [Kanun Önünde Eşitlik], 34. maddesi [Aynı Suçtan İki Defa Yargılanmama Hakkı], 46. maddesi [Mal Güvenliği] ve 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Başvurunun kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

20. Mahkeme başvurucunun başvurusu hakkında bir karara varmada önce Anayasa'da belirtilip Yasa ve İçtüzükte ayrıntılı olarak açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumunda olduğunu tespit etmiştir.
21. Mahkeme, Yasa'nın 49. maddesinde belirtildiği şekilde başvurucunun son yargı kararının teslim alındığı tarihten itibaren dört (4) aylık süre içerisinde başvurduğunu kanıtlayabilmesi durumunda karar alabileceğini belirtir.
22. Yüksek Mahkeme'nin kesinleşmiş Rev. nr. 58/2007 sayılı kararı 15 Mart 2010 tarihinde çıkartılmış ve 19 Nisan 2010 tarihinde başvurucuya teslim edilmiştir. Diğer yandan başvuru 18 Haziran 2012 tarihinde Mahkeme'ye başvurarak başvurusunu Yüksek Mahkeme kararının kendisine teslim edildiği tarihten sonra 4 aydan uzun bir süre geçtikten sonra yapmıştır.
23. Bundan da Yasa'nın 49. maddesinde belirtildiği şekilde başvurunun süre bakımından bağdaşmaz olduğu ortaya çıkmaktadır.

24. Başvurucunun kimliğinin açıklanmamasına ilişkin talebiyle alakalı olarak Mahkeme, bu konuda gerekçelerini bildiren bilgi ve belge sunulmadığından bu talebi temelden yoksun bulup reddetmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Yasa'nın 49. maddesi, İçtüzüğü'nün 56. kuralı (2) fıkrasına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 18 EKim 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine ve
- II. Kimliğin saklı tutulması talebinin karar verilmiştir.
- III. İşbu karar Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- IV. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Ivan Čukalović, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza